

Az orosz–ukrán háború háttere és kárpátaljai vetületei – Videón az akadémiai konferencia

A Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont Földrajztudományi Intézete (MTA Kiváló Kutatóhely) szervezésében megvalósult konferencia résztvevői az orosz–ukrán háború földrajzi hátterét, geopolitikai aktualitáit, illetve Kárpátaljára és a kárpátaljai magyarokra gyakorolt hatásait elemezték. Cikkünkben megtekinthető a május 26-i tanácskozásról készült felvétel.

A konferencia videó itt tekinthető meg >>

- 0:00 Intro
- 0:21 Köszöntő – *Eröss Ágnes*, a CSFK Földrajztudományi Intézet munkatársa, a rendezvény moderátora
- 2:03 Nyitóbeszéd – *Kocsis Károly*, az ELKH CSFK Földrajztudományi Intézet igazgatója
- 9:55 Köszöntő – *Ljubov Nepop*, Ukrajna magyarországi nagykövete
- 17:19 Az orosz–ukrán háború földrajzi kerete – *Karácsonyi Dávid*, az ELKH CSFK Földrajztudományi Intézet tudományos munkatársa
- 27:53 Az orosz–ukrán háború etnikai háttere – *Kocsis Károly*
- 41:56 Az orosz–ukrán háború aktualitásai – *Rácz András*, az NKE Stratégiai Védelmi Kutatóintézet tudományos főmunkatársa
- 57:27 Pódiumbeszélgetés az orosz–ukrán háború kárpátaljai vetületeiről – *Eröss Ágnes*, *Kovály Katalin*, *Tátrai Patrik*, az ELKH CSFK Földrajztudományi Intézet kutatói
- 1:13:14 Kérdések, hozzászólások

A CSFK Földrajztudományi Intézete és az Ukrán Nemzeti Tudományos Akadémia Földrajzi Intézete közötti szakmai együttműködés 2004-es kezdete óta folyamatos – mondta a konferenciát nyitó

köszöntőjében *Kocsis Károly* akadémikus, az intézet igazgatója. Ennek a kooperációnak az eredménye többek között a **Ukraine in Maps** című atlasz megjelenése 2008-ban, közös konferencia-előadások, terepi kutatások és számos folyóirat-publikáció magyar, ukrán és angol nyelven.

Ljubov Nepop, Ukrajna magyarországi nagykövete arra hívta fel a figyelmet, hogy az orosz–ukrán háború nem három hónapja, hanem 2014 óta tart. Oroszország célja a térképek átrajzolása, olyan határok erőszakos megváltoztatása, amelyekről nemzetközi egyezmények rendelkeznek.

Karácsonyi Dávid, a CSFK Földrajztudományi Intézet tudományos munkatársa arról beszélt, hogy a háború közvetlen hatása mellett óriási közvetett veszélyt jelent az orosz agresszió a nemzetközi mezőgazdasági ellátási láncokra. Felhívta a figyelmet arra is, hogy Ukrajnában a többségében orosz ajkúak lakta városok is ellenállnak az orosz invázióknak. A nyelvi és az etnikai hovatartozás ugyanis Ukrajna számos vidékén egyáltalán nem azonos.

Kitért a bonyolult etnikai-nyelvi viszonyokra előadásában *Kocsis Károly* is.

Az akadémikus arról is beszélt, hogy Ukrajna lélekszáma 100 évvel ezelőtti szintre zuhant vissza. A népességen belül az oroszok aránya a sztálini korszakban ugrott meg, a Szovjetunió felbomlásával aztán csökkenni kezdett.

Az orosz–ukrán háború aktualitásairól *Rácz András*, a Nemzeti Közszerológiai Egyetem Stratégiai Védelmi Kutatóintézetének tudományos főmunkatársa beszélt, mint hangsúlyozta: saját, személyes véleményét ismertette. Szerinte a következő hetek eseményeit több tényező is meghatározza majd. Kérdés, hogy az oroszok milyen eredményt érnek el bekerítő hadműveleteik során Kelet-Ukrajnában, milyen következményekkel jár a rejtett orosz mozgósítás, és megfordítható-e a harcok kimene-

tele az Ukrajnába érkező nyugati nehézfegyverek hatására. Ez utóbbival kapcsolatban arra hívta fel a figyelmet, hogy napi szinten is kimutatható veszteséget jelent Ukrajnának a fegyverszállítmányok késlekedése. *Rácz András* azt is a fontos kérdések között említette, hogy miként halad előre a további szeparatista entitások – például a Herszoni Népköztársaság – formalizálásával Oroszország.

Az ezt követő pódiumbeszélgetésen az orosz-ukrán háború kárpátaljai vetületeiről beszélt *Erőss Ágnes*, *Kovály Katalin*, valamint *Tátrai Patrik*, a CSFK

Földrajztudományi Intézet kutatói. Mint elhangzott, egy 2017-es felmérés szerint körülbelül 130 ezer magyar élt Kárpátalján. Bár pontos adatok nincsenek, becslések szerint a magyar többségű beregszászi járásból akár a lakosság fele is elköltözhetett a háború miatt, ami a kárpátaljai magyar lakosság számának drasztikus csökkenését vetíti előre.

Válogatta: *Fonyó Istvánné*

Forrás: www.mta.hu

Az USA is besegített Ukrajnának a kibertérben

Egy amerikai tábornok megerősítette, hogy a hadsereg speciális csoportja számos internetes akciót hajtott végre Oroszország elrettentésére, illetve Ukrajna támogatására.

Az államok által a kibertérben végzett műveleteket általában különös gondossággal igyekeznek titokban tartani. Ehhez képest meglepő nyíltsággal beszélt a témáról egy interjúban *Paul Nakasone*, aki a hadsereg kibervédelmi parancsnokságát (Cyber Command) vezeti. A tábornok a *Sky News*-nak adott nyilatkozatában megerősítette, hogy a kibertérben zajló műveletekért felelős különleges csoport számos akciót hajtott végre Ukrajna invázióját követően.

Nakasone elmondása szerint egy sor műveletet hajtottak végre a teljes spektrumban, azaz támadó, védelmi, valamint információszerzésre irányuló akciók is szerepeltek a „feladatlistán”. A parancsnok beszélt arról is, hogy egy csapat specialista Kijev meghívására tavaly decemberben Ukrajnába

utazott, hogy ott támogassák a helyi kibervédelmi törekvéseket, felkészülve az akkor már küszöbön álló nyílt háborúra.

A Sky News anyagára reagálva az amerikai hadsereg szóvivője nem vitatta a cikk pontosságát, de nem volt hajlandó részletezni, hogy a parancsnokság ukrajnai műveletei mire terjedtek ki. Arra felvetésre pedig, hogy a fentiek nem ütköznek-e a *Joe Biden* elnök által hangoztatott állásponttal, miszerint az Egyesült Államok nem fog nyílt konfliktusba kerülni Oroszországgal Ukrajna miatt, a Fehér Ház képviselője csak annyit mondott, hogy „nem látják így”.

Különleges terep

A kibertérben zajló ellenségeskedés borítékolható volt az orosz invázió közeledtével, hiszen a Kreml érdekei mentén tevékenykedő csoportok már jóval az első puskalövés előtt **intenzív támadásokba** kezdtek. Mivel a hekkerek szempontjából valószínűleg paradicsomnak tekintett Oroszországban a vádak szerint a kormányzat rendszeresen támogatja, de minimum megtűri a nyugati célpontok elleni internetes akciókat, így a szakértők előzetesen arra számítottak, hogy nem csak a valódi harc-tereken, de a kibertérben is óriási erőfőlényt fog Moszkva demonstrálni.